

Karl Barth Stichting

Jaarverslag 2023

1. Werkzaamheden bestuur Karl Barth Stichting

Het bestuur van de Karl Barth Stichting vergaderde in het kalenderjaar 2023 op de volgende data: 16 februari, 20 juni, 29 augustus, 27 oktober en 30 november. De vergadering van 27 oktober was een zoommeeting.

Op 16 februari is gesproken over het beleggen van een studiedag over 'Karl Barth en ons koloniale verleden (en heden!?)'.

Op 20 juni is na enig voorwerk verdere invulling aan de opzet van deze studiedag gegeven en een datum vastgesteld voor begin 2024. In deze vergadering heeft drs. J.W. Stam te kennen gegeven om gezondheidsredenen terug te treden uit het bestuur. In die vergadering wordt besloten dr. I.J. Smedema te benaderen met het verzoek zijn plaats in te nemen.

Op 29 augustus is dr. Smedema al aanwezig, worden zaken betreffende de eerstkomende studiedag besproken en een verkennend gesprek gevoerd over een thematiek voor een volgende studiedag.

In de zoommeeting van 27 oktober worden enkele zaken voor de studiedag van januari 2024 geregeld en voor de bijbehorende brochure.

Op 30 november zijn ook lopende zaken voor de studiedag aan de orde, en wordt besloten in april 2024 een studiemiddag te beleggen rond het nieuwe boek van dr. At. Polhuis over Karl Barth de politiek.

2. Activiteiten Karl Barth Stichting

Tot de activiteiten van de Karl Barth Stichting in 2023 behoorden:

1. Het instandhouden van de website, met daarop teksten van en over Karl Barth
2. De voortgang van de Barth-leesgroepen onder leiding van dr. G.C. den Hertog en dr. W. Klouwen
3. De organisatie van de studiedag van 17 januari 2024 met de bijbehorende brochure
4. Het overleg over verdere publicaties van teksten van Karl Barth en studies over zijn denken en leven

3. Publicaties e.d.

In 2023 verscheen de brochure 'Karl Barth en ons koloniale verleden (en heden!?)'.

In december is de jaarlijkse brief aan de donateurs van de stichting uitgegaan, die als bijlage hieronder is toegevoegd.

KARL BARTH STICHTING

December 2023

Den lezer heil!

Op de valreep van dit kalenderjaar ontvangt u hierbij onze jaarlijkse nieuwsbrief, met een beknopt overzicht van onze activiteiten in 2023 en een vriendelijk verzoek aan u als belangstellende en welwillende lezer.

Samenstelling bestuur

Tot onze spijt zag ds. Jan Willem Stam zich genoodzaakt om terug te treden als bestuurslid. In de enkele jaren dat hij bestuurslid is geweest heeft hij zich van harte gegeven aan het werk van onze stichting, waarvoor we hem ook op deze plaats hartelijk dankzeggen.

In de vacature die hierdoor ontstond hebben we dr. Ids Smedema gevraagd om onze gelederen te komen versterken. Tot onze vreugde was hij daartoe bereid. We heten hem van harte welkom en verheugen ons op de samenwerking!

Leesgroepen

Momenteel zijn er twee leesgroepen die in zoomsessies samen werk van Karl Barth lezen, met een frequentie van ongeveer een dagdeel per maand. De ene groep leest 'De verkiezing van de gemeente, Paragraaf 34 uit de *Kirchliche Dogmatik*' (vertaald en bezorgd door Wessel H. ten Boom, Zoetermeer 2016); men kan zich hiervoor aanmelden bij dr. Wouter Klouwen (w.klouwen@planet.nl). De andere groep is dit najaar begonnen met *Kirchliche Dogmatik* IV.1 en is inmiddels aangeland bij § 58.1; wie belangstelling heeft kan zich aanmelden bij dr. Gerard den Hertog (g.c.den.hertog@hetnet.nl).

Brochure en Studiedag

Op woensdag 17 januari willen we als Karl Barth Stichting in Woerden een studiedag houden over de vragen die ons vandaag in kerk en samenleving zeer bezighouden: Hoe zit dat met ons eigen koloniale verleden? Inmiddels zijn en worden er onderzoeken gedaan, verschijnen er boeken, worden excuses aangeboden, maar is de vraag ook urgent: wat houdt dat precies in? Hoe verhoudt zich 'excuses aanbieden' tot schuld belijden? Met name is dan de vraag: wat brengt dit met zich mee, wat is onze verantwoordelijkheid vandaag, wat zijn 'vruchten die aan de bekering beantwoorden'?

Bij het bezig zijn met deze vragen menen we als bestuur van de Karl Barth Stichting dat het zinnig kan zijn om na te gaan of er in het werk van Barth mogelijk aanzetten en impulsen opgeslagen liggen om met onze historische schuld om te gaan. We hebben drie sprekers bereid gevonden om hun licht over deze vragen te laten schijnen. Dr. Wouter Klouwen houdt het inleidend referaat 'over het verband en het verschil tussen excuus en schuldbelijdenis', Prof. Dr. Michael Beintker spreekt over het thema waarmee hij zich in vele publicaties heeft beziggehouden, namelijk Barths denken en spreken over schuld en omkeer op het veld van de geschiedenis, en mevrouw drs. Kathleen Ferrier denkt met ons door over wat dit van de kerk – en daarmee ook van de theologie – vraagt. (Prof. Beintker zal zijn lezing in het Duits houden, maar de tekst ervan zal op de dag zelf in Nederlandse vertaling beschikbaar zijn.)

Met het oog op deze studiedag hebben we ook een brochure samengesteld, met daarin enkele – voor het eerst vertaalde – teksten van Barth die er blijk van geven dat hij de problematiek van kolonialisme en racisme heeft gezien en erop gereflecteerd. De titel luidt: *De muur van vijandschap afgebroken! Karl Barth over het samenleven van mensen en volkeren*. Er is een fragment uit Barths *Die protestantische Theologie im 19. Jahrhundert* in opgenomen, uit de subparagraaf 'De mens in de achttiende eeuw'. Daarin besteedt Barth naast diverse ontwikkelingen op wetenschappelijk, cultureel, maatschappelijk en politiek terrein ook aandacht aan kolonialisering en slavernij. De tweede tekst is een complete subparagraaf van de *Kirchliche Dogmatik* III.4 § 54.3, over het samenleven van mensen en volkeren. Dit deel van de KD verschijnt in 1951, betrekkelijk kort na de Tweede Wereldoorlog dus. De titel van § 54.3 luidt: 'zij die dichtbij en zij die veraf zijn'. Die woorden verwijzen naar Efeziërs 2:13 en 17, waar het gaat over de relatie van het volk Israël en de gemeente uit de volkeren. De 'muur van vijandschap' tussen Israël en volken is in en door Jezus Christus afgebroken, schrijft de apostel, en daarom is er gegronde hoop dat de inzet voor het tot elkaar komen van wie 'nabij' zijn en wie 'ver' zijn niet vergeefs zal zijn.

Wie deze brochure wenst te ontvangen, kan een mail sturen aan info@karlbarth.nl. De brochure wordt dan tegen vergoeding van de verzendkosten toegestuurd.

Verzoek om een donatie

Het slot van het liedje is ook nu weer dat er geld nodig is om met vertaalwerk door te kunnen gaan, om de website (www.karlbarth.nl) 'in de lucht te houden', en natuurlijk ook voor de studiedagen. Als *Karl Barth Stichting* zijn we daar geheel afhankelijk van, en we hopen daarom ook dat u ons blijft steunen. De *Karl Barth Stichting* heeft ANBI-status, giften zijn dus aftrekbaar. U kunt uw donatie overmaken naar iban NL43 INGB 0004 6743 55 ten name van Stichting karlbarth.nl te Rotterdam.

Met hartelijke dank en groeten, het bestuur van de *Karl Barth Stichting*,

Gerard den Hertog, Wouter Klouwen, At Polhuis, Ids Smedema